

GLEDALIŠKE IN FILMSKE DELAVNICE

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: gledališke in filmske delavnice

Izobraževalni program umetniške gimnazije - smer gledališče in film:

druge oblike samostojnega ali skupinskega dela: gledališko in filmsko ustvarjanje (385 ur)

Področja:

» igra in govor

» fotografija in film

» zvok in glasba

» gib

» impro

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Nina Ostan, Zavod RS za šolstvo; Urška Mlakar, Gimnazija Nova Gorica; Katja Peršak Hajdinjak, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer; Maja Šorli, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; mag. Ciril Oberstar, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; dr. Andrej Šprah, Slovenska kinoteka; Kristina Kamaladevi Mihelj, Gimnazija Nova Gorica; Mojca Dimec, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; Samanta Kobal, Gimnazija Nova Gorica; Andrej Jus, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; Igor Sviderski, Gimnazija Nova Gorica; Maja Delak, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; Barbara Krajnc Avdič, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; mag. Jernej Jakelj, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer; Jernej Kastelec, Gimnazija Nova Gorica; Ludvik Rogan, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer; Darko Sinko, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; Vid Hajnšek, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana; dr. Tomaž Toporišič, Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo; dr. Klemen Dvornik, Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo; dr. Rok Andres, Šentjakobsko gledališče Ljubljana; mag. Ana Čigon, magistrica umetnosti; Predanič Matjaž, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana

JEZIKOVNI PREGLED: Mojca Blažej Cirej

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-gledaliske-in-filmske-delavnice_um_gf.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [262190851](#)

ISBN 978-961-03-1316-8 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt gledališke in filmske delavnice za izobraževalni program umetniške gimnazije, smer gledališče in film.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in reptu dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspsit dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiarn aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

FOTOGRAFIJA IN FILM 12

Fotografija 12

Film 14

IGRA IN GOVOR..... 15

Ustvarjanje v skupini..... 15

Osnove nastopanja 17

Zakovitosti igre in uprizarjanja 19

Prenos besedila v igralsko podobo 21

IMPRO..... 23

Osnove dela v skupini in statusi 23

Oblikovanje lika in prostor 25

Govorne ploskve in monolog 26

Zvrsti, žanri, mediji..... 27

Tvorjenje prizorov v izmišljenem jeziku 28

GIB 29

Pravilna anatomsko postavitev in poravnava telesa..... 29

Elementi časa v gibu 31

Uporaba prostora v gibu in gibanju 32

Individualno in skupinsko gibalno ustvarjanje 33

Interpretacija in nastop..... 34

ZVOK IN GLASBA 35

Glasbeno opismenjevanje in izvajalske tehnike 35

Poslušanje in poustvarjanje glasbenih vsebin..... 37

Ustvarjanje glasbenih vsebin 38

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH39

Fotografija in film..... 39

Igra in govor..... 39

Impro..... 40

Gib..... 41

Zvok in glasba 41

PRILOGE43

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Gledališke in filmske delavnice v umetniški gimnaziji gledališke in filmske smeri v povezavi s strokovnimi in splošnoizobraževalnimi predmeti podpirajo osnovne cilje splošnega gimnazijskega izobraževanja in opredeljujejo ukvarjanje z umetnostjo v srednji šoli kot enim izmed osrednjih kurikularnih področij. Oblikujejo zavest o prepletenosti ter povezanosti gledaliških in vizualnih elementov znotraj performativnih umetnosti in o pomenu avdiovizualnega zapisovanja v filmskem delu.

Delavnice so zasnovane tako, da nudijo dijakinjam in dijaku z uprizoritvenim in filmskim snovanjem širok vstop v različne umetniške izkušnje. Od impro do gibalne delavnice, ki dijakinjam in dijaku s pomočjo takojšnjega vstopanja v različne govorne, gibalne, uprizoritvene, vizualne položaje, nudita povečanje zmožnosti doživljanja na fizični, intelektualni in intuitivni ravni, do seznanjanja s principi človeškega delovanja in doživljanja v različnih odnosih in situacijah, ki so osnovno vodilo za področje gledališke igre. Dijaki in dijakinje pridobivajo temeljne igralske izkušnje, spoznavajo odrski prostor in zakonitosti igranja in gibanja v njem, razširjajo imaginativna, estetska in intelektualna obzorja, ozaveščajo estetsko doživljanje jezika skozi izkušnjo vsakdanjega in umetniškega govora. Delavnica Fotografije in filma dijake in dijakinje uvede v osnove vizualnega izražanja. S praktično vadbo fotografskih in filmskih postopkov spoznajo in preizkusijo temeljne zakonitosti elementov avdiovizualnega zapisovanja in njihovo vlogo v celovitosti filmskega dela. Pri Zvoku in glasbi dijaki spoznavajo zakonitosti skupne igre v komorni zasedbi, rešujejo glasbene težave s pomočjo vživljanja v druge in medsebojnega usklajevanja, razvijajo smisel za skupinsko ustvarjanje glasbenih umetnin in nastopanje.

Delavnice nudijo dijakinjam in dijaku aktivno, psihofizično, praktično preskušanje temeljnih orodij, postopkov uprizoritvenega (impro, gledališkega, gibalnega), filmskega, zvočnega, glasbenega, avdiovizualnega izražanja, pri tem razvijajo smisel za skupinsko ustvarjanje glasbenih, gledaliških, plesnih (uprizoritvenih), prostorskih, fotografskih ali filmskih stvaritev, povečujejo osebne zmožnosti doživljanja na fizični, intelektualni in intuitivni ravni. V praktičiranju rabe sodobnih tehnologij odkrivajo določila vizualnega komuniciranja ter spoznajo razlike med posameznimi izraznimi sredstvi in ustvarjalnimi načeli. Delavniški način dela omogoča in zahteva stalno zavzetost in osebno svobodo ter večja osebne zmožnosti doživljanja na fizični, čustveni in intelektualni ravni.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Delavnice so razdeljene v pet vsebinskih sklopov. Izvajajo se kot samostojne delavnice, kjer dijakinje in dijaki aktivno vstopajo v posamezna polja gledališkega, gibalnega, filmskega, vizualnega in zvočnega snovanja skladno

s cilji, vsebinami in pričakovanimi rezultati posamezne delavnice. Do vsebinskih sklopov lahko pristopamo homogeno ali heterogeno. Homogeno, kjer s pomočjo sodelovalnega poučevanja sledimo tradiciji dramskega gledališča, ki predvideva hierarhijo organske enovitosti uprizoritvenih in avdiovizualnih elementov, ki so skladni s predhodno skupno dogovorjenimi cilji. In heterogeno, tudi postdramsko, kjer se posamezni uprizoritveni in vizualni elementi iz vsebin delavnic razstavljajo, se razvijajo kot samostojne entitete, se na novo povezujejo.

Delavnice pri dijakih in dijakih spodbujajo razvoj lastnih idej in ustvarjalnosti s snovanjem avdiovizualnih vsebin, ter jih tako usposablja za gledališko ali filmsko bogatenje svojega pojmovnega sveta. Prek praktičnega seznanjanja z veščinami in znanjem na področjih igre, govora, giba, plesa, glasbe, gledališke improvizacije, fotografije in filma razvijajo in poglobljajo zmožnost umetniške imaginacije in estetskega doživljanja ter vrednotenja. Usposablja se za samostojno uporabo fotoaparata in kamere pa tudi za smotrno in ustvarjalno uporabo sodobnih tehnologij. Razvijajo kritično presojo ter spodbujajo kritično mišljenje in zmožnost vrednotenja. Ob interpretaciji in praktičnem delu omogočajo uprizoritvene, ocenjevalne ter refleksivne izkušnje ter prek njih razvijajo zmožnost vrednotenja učinkovitosti ustvarjenih dogodkov ali del in s tem oblikujejo stališča in vrednostne kriterije za razumevanje in presojanje umetnosti. Poglobljajo in razširjajo glasbeno pismenost in vzpodbujajo skupinsko muziciranje. Seznanjajo z učinkovitimi načini uprizarjanja vrstnikov, z načini uprizarjanja gledaliških umetnikov, s posebnostmi filmskega, televizijskega, radijskega in spletnega sporočanja.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Gledališke in filmske delavnice imajo pet samostojnih delavnic: Igra in govor, Fotografija in film, Zvok in glasba, Gib in Impro, od katerih sta le dve – Igra in govor in Fotografija in film – obvezni. Ostale delavnice šola ponudi glede na svoje možnosti in interes dijakov. Sestavni del učnega procesa je projektno delo, ob katerem se delavnice vsebinsko in ciljno povezujejo in nadgrajujejo. Uspešno izvajanje gledaliških in filmskih delavnic zahteva sodelovanje, skupno načrtovanje in usklajevanje učiteljev, ki delavnice poučujejo.

Delavnice temeljijo na praktičnem, izkustvenem učenju in se izvajajo v primernem odrskem ali studijskem prostoru. Izvajalec predmeta naj zagotavlja strukturiran, a hkrati fleksibilen učni proces, ki omogoča aktivno vključenost dijakov in progresivno nadgrajevanje znanja.

Pouk delavnic naj praviloma poteka v strnjenem sklopu po več (najmanj dveh) šolskih ur skupaj. Delo lahko poteka tudi strnjeno v večjih časovnih sklopih (popoldanske ali celodnevne dejavnosti).

Sestavni del pouka naj bo celovitost doživetja tako gledališke kot filmske predstave, torej obisk in ogled gledaliških in filmskih predstav v živo in v celoti. Kajti tako gledališka predstava kot filmska projekcija najboljše zaživita v svojem avtentičnem prostoru – gledališče na odru in film v kinodvorani.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

FOTOGRAFIJA IN FILM

OBVEZNO

OPIS TEME

Delavnica Fotografija in film je uvod v praktično ustvarjanje na področju filma. Delavnica je razdeljena v dva vsebinska sklopa, sklop fotografija in sklop film.

Dijaki se najprej seznani z osnovami fotografije, spoznajo ročne nastavitve fotoaparata, fotografske tehnike in tehnologije, izrazna fotografska sredstva in fotografske zvrsti ter med vajami raziskujejo tehnologijo in razvijajo občutek za kompozicijo in estetiko. V drugem delu se dijaki podrobneje spoznajo s praktičnimi veščinami, povezanimi s snemanjem filma, nadgradijo znanje, ki so ga pridobili ob delu s fotoaparatom, se preizkušajo v snemanju različnih gibanj kamere, se učijo uporabe stojala in drugih pripomočkov za snemanje in v skupini posnamejo kratek prizor ali kratek film. Med vajami se opolnomočijo za delo s fotografsko in video kamero. Praktično spoznajo izražanje z različnimi filmskimi izraznimi sredstvi, v okviru delavnice pa spoznajo tudi osnove filmske montaže.

Bistveno je praktično učenje uporabe fotoaparata/video kamere in razvijanje tehničnih spretnosti in ustvarjalnosti prek izvajanja različnih fotografskih in filmskih praktičnih vaj.

Dijaki se prek uporabe ročnih nastavitev fotoaparata privajajo na posebnosti fotografije, na to, kako na videz fotografiranega subjekta vpliva izbira objektiv, zaslonke, zaklopa, časa, osvetlitve, kako je pomembna nastavek beline, kako na videz kadra vpliva globinska ostrina ipd. S praktičnimi vajami preizkušajo uporabo različnih filmskih izraznih sredstev in se privajajo na filmski jezik tako, da se skozenj izražajo in ga na lastnih primerih in na ogledu primerov iz različnih filmov tudi analizirajo.

FOTOGRAFIJA

CILJI

Dijak:

O: se seznani z DIGITALNO fotografsko tehniko in tehnologijo (kompakt, dsrl in brezzrcalni fotoaparati, digitalni zapis – formati shranjevanja);

SC (1.3.3.1)

I: spozna, kako deluje camera obscura in se seznani z ANALOGNO fotografsko tehniko in tehnologijo (različni formati);

SC (1.3.3.1)

O: spozna in praktično uporabi osnovna izrazna fotografska sredstva: zaslonka, čas, globinska ostrina, objektiv, format, svetloba, kompozicija;

I: spozna in uporablja programsko opremo za obdelavo fotografij in/ali izdelavo stop animacije;

SC (4.3.1.1)

I: se seznani z vrstmi fotografije (portret, pejzaž, dokumentarna fotografija itd.);

O: samostojno ali v skupini ustvarja fotografije v različnih fotografskih formatih in žanrih;

SC (4.3.1.1)

O: se seznani z značilnostmi fotostripa, analizira različne primere in v praktični vaji izdelava lasten fotostrip in z njim nagovarja gledalca k odgovornemu odnosu do okolja in družbe.

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna ključne razlike med digitalno in analogno fotografsko tehnologijo in zna pojasniti razlike med vrstami fotoaparátov in naštetih različnih formatih shranjevanja digitalne fotografije;
- » izdelava enostavno *camero obscuro* in razlikuje različne formate analogne fotografije;
- » izvede različne fotografske vaje (objektivi, izrezi, kompozicija ...) in na primeru pokaže, kako uporablja različne ročne nastavitve fotoaparata in pojasni, kako objektiv, zaslonka, čas in globinska ostrina vplivajo na videz fotografije;
- » samostojno ali v skupini izdelava digitalno obdelano fotografijo, plakat s fotografijo, serijo fotografij ali kratko stop motion animacijo;
- » izdelava serijo fotografij v izbranem fotografskem žanru (portret, pejzaž, dokumentarna fotografija itd.) in razloži postopek dela;
- » izdelava fotostrip in ga argumentira.

TERMINI

- format ◦ kompozicija ◦ digitalna fotografija ◦ analogna fotografija ◦ čas osvetlitve ◦ zaslonka ◦ ISO
- globinska ostrina ◦ barvna temperatura ◦ širokokotni objektiv ◦ teleobjektiv ◦ svetlomer ◦ fokus ◦ kader
- plan ◦ zlati rez ◦ fotostrip

FILM

CILJI

Dijak:

O: spozna delovanje filmske/video kamere, razlikuje različne formate shranjevanja in filmsko/video kamero samostojno uporablja;

SC (1.3.3.1 | 4.5.1.1)

O: ob snemanju prizora ali dokumentiranju dogodka uporablja različne objektivne in razume njihove lastnosti;

SC (1.3.3.1)

I: ob snemanju prizora ali dokumentiranju dogodka uporablja različna gibanja kamere in razume njihove lastnosti;

O: v skupini sodeluje pri pisanju osnutka scenarija, organiziranju manjše filmske ekipe, oblikovanju časovnice za snemanje in pri snemanju prizora ali kratkega filma. Pri tem povezuje znanja in metode, pridobljene pri drugih delavnica in predmetih, ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve;

SC (2.3.3.1)

I: spoznava osnove filmske montaže in uporablja programsko opremo za montažo.

SC (4.1.3.1 | 4.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» z različnimi objektivni posname različne filmske plane;

» v paru ali manjši skupini zasnuje in posname prizor z različnimi gibanji kamere;

» samostojno ali v manjši skupini izdelava krajši filmski izdelek (animacija, igrani/dokumentarni film, umetniški video, video za gledališče, plesni film, kratek prizor ...);

» v paru tvorno sodeluje pri montaži kratkega prizora, kratkega filma ali drugega avdiovizualnega dela.

TERMINI

- število sličic na sekundo
- ločljivost slike
- kader
- rakurz
- zasuk
- montaža
- rez
- preliv
- klapa
- približanje (zoom)

IGRA IN GOVOR

OBVEZNO

OPIS TEME

Delavnica Igra in govor dijakinjam in dijakom nudi aktivno psihofizično, praktično preizkušanje temeljnih igralskih orodij in postopkov uprizoritvenega izražanja. S pomočjo vstopanja v različne uprizoritvene in govorne prakse, ponuja povečanje zmožnosti doživljanja na fizični, intelektualni in intuitivni ravni. V delavnici dijakinje in dijaki pridobivajo temeljne igralske izkušnje, spoznavajo uprizoritveni prostor ter zakonitosti igranja in gibanja v njem. Razumejo in razvijajo občutek odgovornosti za svoj prispevek k skupinskemu delovanju. Ozaveščajo estetsko izkušnjo uprizoritvene umetnosti z lastnim delovanjem in vrednotenjem videnega.

Pri delavnici Igra in govor gre za izkustveno učenje. Enakovredno vključuje mentalno, fizično in čustveno sfero posameznika. Zato za učečega se ni dovolj, da samo razume. Da zna, lahko rečemo šele, ko nad svojim delovanjem vzpostavi zavest in začne usmerjati, oblikovati svoje delovanje.

Specifika učenja umetnosti igre je tudi v tem, da sta instrument, ki ga učeči se uporablja za igranje, ter ustvarjalec, ki na ta instrument igra, v istem telesu. Večinoma je v umetnosti instrument ločen od ustvarjalca. To pomeni, da se pri igri učeči se uči igrati sam nase. V začetnem obdobju učenja učeči se svojega instrumenta še ne pozna, zato se mora najprej izkustveno seznaniti s principi človeškega delovanja, svojimi potenciali in omejitvami. Potem se uči vzpostavljati distanco do instrumenta, ki je on sam. To mu omogoči zavest. Kasneje se ustvarjalec začne samostojno odločati v zvezi s svojimi ustvarjalnimi izbirami in jih zna ovrednotiti. Takrat zna ovrednotiti tudi ustvarjalno delo nekoga drugega.

USTVARJANJE V SKUPINI

CILJI

Dijak:

○: spoznava različne strategije povezovalnega dela, ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi pri ustvarjalnem delu;

SC (3.3.1.1)

○: prepozna namen namere v odnosu do drugega in s tem krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega, prepozna meje med doživljanjem sebe in drugega ter uravnava lastno vedenje v odnosih upoštevajoč več perspektiv hkrati;

SC (3.3.4.1 | 3.3.4.2 | 3.3.4.3)

○: soustvarja skupinsko dinamiko, deluje konstruktivno in se trudi za dober rezultat skupine. Tako ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi ter razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne

komunikacije, izražanja zanimanja in skrbi za druge.

SC (3.3.1.1 | 3.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zna izvesti več skupinskih ogrevalnih vaj;
- » hitro in natančno se odziva na pobude v skupini in tudi sam večkrat da pobudo;
- » ima pregled nad delovanjem celotne skupine;
- » v delo vstopa s celim telesom in primerno glasnostjo;
- » organizira in vodi ogrevanje;
- » razume in z odrskim delovanjem pokaže, kaj je namerava;
- » izmisli si izvirne namere in jih izvede;
- » posluša, sprejema in izvaja predlagane skupinske naloge;
- » upošteva skupino v celoti in posameznika v njej;
- » trudi se za dober rezultat skupine;
- » usmerjen je k reševanju ovir;
- » sam poišče in predlaga rešitev za boljšo skupinsko dinamiko ter jo s skupino preizkusi.

TERMINI

- namera ali intenca

OSNOVE NASTOPANJA

CILJI

Dijak:

○: prepozna osebne ovire za dober nastop in se uči spopadati s tremo tako, da zaznava in prepozna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) in lastno vedenje pred in med nastopom;

SC (3.1.1.1)

○: usvaja princip aktiviranja vseh čutil, s katerimi vzpostavlja odrsko prisotnost;

○: spozna in ozavešča prozodične prvine glasu;

○: smiselno in z zavedanjem uporablja svoje telo v prostoru uprizarjanja in s tem razvija pozitiven odnos do gibanja v ustvarjalnem procesu;

SC (3.2.1.2)

○: smiselno in z zavedanjem določi časovni okvir akcije v prostoru uprizarjanja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» opiše občutek nelagodja ob nastopu in ga locira v telesu;

» sprejme nelagodje ob nastopu in z njim vred deluje;

» pred občinstvom zavestno uporablja čutila. Pove, kaj čuti, sliši, vidi, vonja in okuša;

» aktivira vseh pet čutil hkrati in s tem vzpostavi zbranost;

» iz zbranosti suvereno izjavlja resnične podatke o sebi (ime, priimek, višina ...);

» suvereno izjavlja neresnične podatke o sebi.

» govori povezano brez mašil, smiselno tvori pomen govorjene vsebine in bere z razumevanjem;

» govori jasno, razločno in s primerno glasnostjo, določi logični poudarek v stavku in stavčnih sklopih in ga izgovori;

» določi nelogične poudarke v stavku in jih izgovarja:

» spreminja višino glasu in tempo govorjenja;

» samoiniciativno nastopi z daljšim besedilnim sklopom.

» prilagodi svojo držo telesa, mimiko in kretnje zahtevani vsebini prizora oziroma igralske naloge;

» premika se sproščeno in naravno;

» uporablja ves prostor, določen za uprizoritev;

- » poišče izvirno rešitev uporabe telesa v prostoru;
- » zna začeti in končati nastop;
- » upošteva časovni okvir nastopa;
- » deluje z občutkom za tempo in ritem prizora.

TERMINI

- prozodične prvine glasu
- tempo
- ritem
- akcija
- mimika
- zbranost

ZAKONITOSTI IGRE IN UPRIZARJANJA

CILJI

Dijak:

O: razvija in se uri v tehnikah uporabe imaginacije in prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge;

SC (5.1.1.1)

O: improvizira enostavne odrske situacije in se pristno odziva na imaginarne impulze, pri čemer upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti in sočutja;

SC (2.1.2.1)

O: prepričljivo rokuje z navideznimi predmeti in vzpostavlja navidezni prostor;

O: izraža se razumljivo in deluje verjetno;

O: spozna principe človeškega delovanja in odzivanja v različnih odnosih in situacijah ter tako krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega pri ustvarjalnem delu;

SC (3.3.4.1)

O: prek ozaveščanja lastnega doživljanja in vedenja v odnosih z drugimi pri ustvarjanju in nastopanju ima skrben in spoštljiv odnos do sebe, igralskega partnerja, rekvizitov, prostora in občinstva.

SC (3.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » iz pomanjkljivih podatkov sestavi konsistentno zgodbo;
- » iz statične pozicije telesa preide v igrano akcijo;
- » na podano imaginarno situacijo reagira v hipu, brez razmišljanja;
- » nastopi v predlagani improvizirani situaciji;
- » v nastopu upošteva predlagane imaginarne okoliščine in se nanje odziva;
- » v nastopu upošteva igralskega partnerja in se odziva na njegove pobude;
- » deluje živo, razumljivo in resnično;
- » prepričljivo rokuje z navideznimi predmeti;
- » pristno se obnaša v namišljenem prostoru;
- » zamisli si imaginarni prostor, čas in dogodek ter izvede krajši prizor;
- » besedilo izreka smiselno glede na predlagane okoliščine;

- » govori razgibano, glasno in razumljivo;
- » med nastopom deluje avtentično;
- » pripravi in izvede krajši prizor;
- » vzpostavi osebni (čustveni) odnos do partnerja, do stališča, do predmeta, do situacije – vživljanje;
- » ovrednoti svoje odrske odločitve;
- » med nastopom deluje resnično in verjetno;
- » izvede vajo substitucije;
- » spoštljivo se vede do drugih in sebe;
- » skrbno ravna z rekviziti, scenografijo, kostumi;
- » ima spoštljiv odnos do občinstva;
- » k temu spodbuja tudi druge.

TERMINI

◦ improvizacija ◦ imaginarni impulz ◦ avtentičnost ◦ imaginacija ◦ artikulacija ◦ predlagane okoliščine

PRENOS BESEDILA V IGRALSKO PODOBO

CILJI

Dijak:

O: sodeluje v igralski analizi besedila. Pri predmetu redno bere razno bralno gradivo, ga razume, poglobljeno analizira in kritično ovrednoti;

SC (1.1.4.1)

O: pri igranju se odziva na predlagane okoliščine besedila ter uravnava lastno vedenje v odnosih, pri tem upošteva več perspektiv hkrati;

SC (3.3.4.3)

O: smiselno in odgovorno uporablja rekvizite in kostum;

O: kontinuirano vztraja v ustvarjalnem procesu in pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje ter izkušnje za ustvarjanje boljših rešitev;

SC (5.1.2.1)

O: razume in suvereno uporablja osnovne principe govora in sporazumevanja na odru;

I: nastopi z upoštevanjem vseh naučenih prvin. Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastno dobrobit in dobrobit drugih.

SC (1.2.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » glasno, jasno in z razumevanjem prebere besedilo;
- » razbere in določi predlagane okoliščine zgodbe (čas, prostor, dogodek, odnos, čutne okoliščine prostora, vzdušje) in predstavi rezultate svoje igralske analize besedila;
- » določi cilj in motivacijo analiziranega lika ter iz tega izpelje namero;
- » predstavitev rezultatov igralske analize izvede kot nastop (samozavestno, zbrano, razločno in glasno, smiselno povezano);
- » ustvari svoj lik in se ustrezno odziva v igranem odnosu, pri oblikovanju prizora je vztrajen, dosleden, natančen in prepričljiv;
- » vadi, učinkovitost svojih igralskih odločitev preveri praktično in poišče mnenje zunanjega očesa;
- » poskrbi za svoje rekvizite in kostume (jih prinese, pripravi in pospravi);
- » odgovorno in spoštljivo ravna z rekviziti in kostumi ostalih;
- » med nastopom rokuje z rekviziti in kostumom naravno, smiselno in skrbno ter poskrbi za varnost;

- » k temu spodbuja tudi druge;
- » med vajo vztraja in ne preneha igrati, tudi če se pojavijo ovire,
- » za oviro najde ustvarjalno rešitev in jo izpelje;
- » z ustvarjalno rešitvijo nadgradi vajo ali prizor;
- » govori razločno, s primerno glasnostjo in z razgibano intonacijo.
- » upošteva pravilno ali dogovorjeno izgovorjavo,
- » svoj govor prilagodi velikosti uprizoritvenega prostora;
- » nastopi pred občinstvom;
- » nastopi v predstavi.

TERMINI

- igralska analiza
- predlagane okoliščine
- rekvizit
- kostum
- namera
- motivacija
- atmosfera
- avditorij
- improvizacija

OPIS TEME

Impro je delavnica, kjer dijakinja in dijak s pomočjo kratkih gledaliških igrice ali impro disciplin (bodisi ogrevalnih, bodisi tekmovalnih (theatresports), bodisi daljših impro form) kolektivno, prek igranja impro disciplin vstopa v prostor uprizarjanja.

Impro discipline so gledališke igrice, imenujemo jih discipline, ker vsaka od njih rešuje določene uprizoritvene naloge, ki nastajajo improvizirano brez klasične predloge. Povzete so iz improvizacijskega gledališča ali impro gledališča (tudi Improv), ki ga izvirno poimenujemo tudi Theatresports. Impro discipline slonijo na moči posameznika v skupini, ki ob igranju kratkih, (v izhodišču) petminutnih igrice, praktično odkriva zakonitosti umetnosti igre, nastopanja, komunikacije, zakonitosti dramaturgije in oblikovanja zgodb ter lahko hkrati z vedno prisotno distanco reflektira tudi zgodovinskoteoretska izhodišča in svoj hkratni položaj v konkretni družbeni resničnosti.

Izvirno so impro discipline tekmovalne, v sebi nosijo izredno gledališko strukturo, ki na podlagi intuitivnega odziva nudi nepotvorjeno gledališko izkušnjo, ki jo lahko doživi vsak. Rešujejo jih posameznice in posamezniki s takojšnjimi, ponavadi komedijskimi rešitvami nastalih situacij brez prisile in konflikta v sozvočju s skupino, ki ji pripadajo. Dosledno skupinsko delo oblikuje in preverja posameznikovo odrsko identiteto, njegovo ljubezen do uprizoritvenega ustvarjanja, ga vrača k spontanosti, kjer se sproščata osebna svoboda in lastni ustvarjalni izraz.

OSNOVE DELA V SKUPINI IN STATUSI

CILJI

Dijak:

○: vzpostavi očesni kontakt s sodelavci v krogu in vstopa v odnos z drugimi, občuti delovanje v skupini in se zaveda skupinske odgovornosti za uspeh, razvija samozaupanje in samospoštovanje;

SC (3.1.2.2)

○: prepozna status oz. svoj položaj, ki vpliva na odnose likov med uprizarjanjem, pojasni, v katerem statusu se dobro počuti, ga v vsakdanjem življenju najpogosteje zavzema in ga tudi zamenja, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge;

SC (5.1.2.2)

○: zna uprizoriti uvodne impro discipline ter zaznava in prepoznava lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) in lastno vedenje.

SC (3.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » v ogrevalni igri (npr. z udeleženci, ki stojijo v krogu) vzpostavi očesni stik in vstopi v odnos s skupino;
- » takoj reagira na dano nalogo in vzpostavi visok ali nizek status oz. izpostavi svoj položaj pri oblikovanju odrske resničnosti;
- » vzpostavi kontinuiteto odrskih akcij s pomočjo igranja impro disciplin, oblikuje več različnih prizorov, gibalno/pantomimsko sledi in zna interpretirati abstraktne pojme s telesom.

TERMINI

◦ periferni vid ◦ akcija/reakcija ◦ bibitibibitibop ◦ impro discipline: stop, ekspert-ekspert, roke-ekspert, expert džibriš, kvadrat, tri minute ◦ očesni stik

OBLIKOVANJE LIKA IN PROSTOR

CILJI

Dijak:

○: iz takojšnje, intuitivne spodbude vstopi v lik, ki ga kasneje uredi v organizirano podobo, prepozna lastne interese in lastnosti, močna in šibka področja;

SC (3.1.3.1)

○: uprizarja navidezne predmete, snuje like s pomočjo živalskih ali rastlinskih lastnosti ali lastnosti predmetov, pri tem gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov z razumevanjem njihove kompleksnosti;

SC (2.1.3.1)

○: raziskuje značilnosti prostora in spozna osnovne principe ukvarjanja z navideznimi predmeti v prostoru, pri tem kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja;

SC (2.2.2.1)

○: zna uprizoriti izbrane impro discipline. Razvija spretnosti aktivnega poslušanja in asertivne komunikacije.

SC (3.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» med reševanjem nalog izbrane impro discipline oblikuje in uprizarja lik v odnosu z drugimi;

» uprizarja izbrane impro discipline, ki gradijo odrsko resničnost z navideznimi predmeti, oblikuje like s pomočjo živalskih ali rastlinskih lastnosti, tudi lastnosti predmetov;

» z delom z navideznimi predmeti ustvarja prostorske značilnosti in se po njih orientira;

» vzpostavi kontinuiteto lika in prostora odrskih akcij s pomočjo igranja izbranih impro disciplin.

TERMINI

○ imaginacija ○ lik in prostor, ○ lik in žival (predmet, rastlina) ○ impro discipline: neznani predmet, le kaj rabim, od p do p, didaskalijske, knjižni molj, žur, dragi, odhajam. ○ intuicija

GOVORNE PLOSKVE IN MONOLOG

CILJI

Dijak:

O: raziskuje zakonitosti ustvarjanja monologa v liku in praktično spoznava svoje izrazne možnosti. Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike;

SC (1.3.3.1)

O: uprizarja kratek monolog, kjer združi spretnosti ustvarjanja monologa v liku in osebnega monologa ter pri reševanju izzivov uporablja ustvarjalne načine;

SC (5.1.2.1)

O: zna uprizoriti izbrane impro discipline in med uprizarjanjem upošteva načela pravičnosti, enakopravnosti in sočutja;

SC (2.1.2.1)

I: ustvarja govorne ploskve in opazuje razliko med likom in nosilcem besedila, med nosilcem besedila in dodatnim besedilom.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» s pomočjo aktivnega sodelovanja in upoštevanja igr, uprizarja monologe v izbranih impro disciplinah;

» razlikuje med osebnim monologom, med dramatično strukturo in dokumentaristično;

» vzpostavi kontinuiteto v pripovedovanju zgodbe s pomočjo rok, ki ilustrirajo ali vodijo pripoved, s pomočjo ilustracije pripovedovanja, dogajanja v prostoru, v sozvočju z njim, s pomočjo različnih vsebin in pripovednih tehnik;

» razlikuje in oblikuje dramsko pripoved, postdramsko in ne več dramsko ter upošteva teoretične zakonitosti.

TERMINI

◦ monolog ◦ nosilci besedila ◦ govorne ploskve ◦ izpoved ◦ izpoved ◦ pripoved ◦ dokument ◦ impro discipline: roke, roke-ekspert, trimono, zgodovinski dogodek, predavatelj, predavatelj v džibrišu, pisalni stroj, memoari, luzer ◦ dodatno besedilo

ZVRSTI, ŽANRI, MEDIJI

CILJI

Dijak:

O: raziskuje različne zvrsti, žanre in medije (bodisi analogne bodisi digitalne, od prvih pisnih virov do 21. stoletja), njihove značilnosti in možnosti njihovega odrskega parodiranja ter pri tem išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja;

SC (4.1.2.1)

O: med uprizarjanjem upošteva razlike med gledališkimi, uprizoritvenimi, filmskimi in literarnimi zvrstmi in žanri, oblikuje medijska sporočila, izraža informacijske potrebe, išče podatke in vsebine v več okoljih, tudi digitalnih;

SC (4.1.1.1)

O: uprizarja izbrane impro discipline in med uprizarjanjem uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih.

SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» s pomočjo aktivnega sodelovanja razlikuje med določili za uprizarjanje posamezne zvrsti, žanra ali medija in poskuša prehajati od stereotipnih rešitev do izvirnih uprizoritvenih zamisli;

» uprizarja gledališke, odrske, uprizoritvene zvrsti, filmske žanre, nove in nove digitalne formate;

» vzpostavi kontinuiteto v zvrstnem, žanrskem ali medijskem oblikovanju in uprizarjanju odrskih akcij s pomočjo igranja izbranih impro disciplin.

TERMINI

◦ likovni žanr ◦ filmski žanr ◦ medijska krajina ◦ impro discipline: šizorandi/razcepljeni zmenek - žanri, čajnik box (džubox) - žanri ◦ literarna zvrst

TVORJENJE PRIZOROV V IZMIŠLJENEM JEZIKU

CILJI

Dijak:

O: raziskuje specifične uprizorjanja v izmišljenem jeziku, uprizarja s pomočjo nebesednih prvin (bodisi govornih; kretnje, geste, mimika ... ali pisnih; slike, grafi, razpredelnice ...) in se zaveda jezika kot sistema ter zna primerjati jezike, ki se jih uči;

SC (1.3.4.1)

O: med skupnim sodelovanjem in uprizorjanjem ustvarja besedna in nebesedna jezikovna sredstva, z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev;

SC (5.3.5.1)

O: zna uprizoriti izbrane impro discipline in razvija lastne sporazumevalne zmožnosti.

SC (1.1.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» s pomočjo aktivnega sodelovanja razloži in odigra izbrane impro discipline in razlikuje besedne in nebesedne jezikovne prvine;

» posnema melodijo in ritem verbalnih jezikov, upošteva gibanje teles in njihovo zmožnost sporočanja;

» med prevajanjem izmišljenega jezika v stvarnega ustvarja novo jezikovno podobo.

TERMINI

◦ melodija ◦ ritem ◦ kretanje ◦ impro disciplini: ekspert džibriš, ekspert za gluhoneme ◦ džibriš/latovščina

OPIS TEME

Delavnica Gib se osredotoča na delo z instrumentom nastopajočega. Nastopajoči je v procesu ustvarjanja in izvajanja dobesedno v svojem inštrumentu, zato delavnica Gib omogoča spoznavanje, usvajanje, razumevanje in uporabo osnovnih pojmov anatomske postavitve in poravnave telesa v mirovanju in v gibanju. Z zavedanjem težnosti telesa v gibanju, uporabo propriocepcije (čutno zaznavanje lastnega telesa), za orientiranost v prostoru, z usvajanjem postopno bolj zapletenih fraz in variacij, vzpostavljajo osveščeno, sproščeno in koordinirano gibanje v času in prostoru. V praktičnem učnem procesu usvojijo in poglobijo telesno moč, gibljivost, ravnotežje, muzikalnost, skladnost v gibanju in boljšo koordinacijo in te osvojene veščine smiselno uporabljajo v prenosu znanja v druge gledališke in filmske praktične delavnice in aktivnosti.

Vse to je temelj za vstopanje v individualno in skupinsko ustvarjanje gibalnih sekvenc in scen, ki jih v učnih procesih uprizarjajo in interpretirajo v skladu s svojimi doseženimi razvojnimi nalogami.

Delavnica Gib vključuje različen nabor metod in strategij pedagoškega in ustvarjalnega dela, ki vključujejo plesno tehniko (širok nabor znanj iz somatskih in kodificiranih sodobnih plesnih tehnik), plesno improvizacijo (improvizacije za razvijanje senzornega aparata, partiture za improvizacijske naloge, igre in koordinacijsko-plesne naloge odprtega tipa), kompozicijo plesa (instantno kompozicijo, partiture kompozicijskih postopkov, kompozicijo v realnem času, metode konstruiranja) in strategije uprizarjanja (odrske problemske naloge), ki so za smer gledališča in film komplementarna znanja in spretnosti za razvijanje, razumevanje, učenje in izvajanje uprizoritev in uprizarjanja.

PRAVILNA ANATOMSKA POSTAVITEV IN PORAVNAVA TELESA

CILJI

Dijak:

O: se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije, ki zadeva anatomijo človeškega telesa, postavitev in poravnavo telesa v gibanju in usvojeno terminologijo logično uporablja;

SC (1.1.2.1)

I: razvija zmožnost izražanja o svojem praktičnem delu ali o ogledani predstavi v različnih besedilnih vrstah (povzetek ali opis ali pogovor);

O: intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) spoznava, razume in uporablja postavitev in poravnavo telesa za gibanje in vzpostavlja odnos do umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja z gibom ter ob tem

prepoznavna lastna doživetja giba in gibanja in se vživlja v izkušnjo drugega;

SC (1.3.1.1 | 3.1.1.1)

O: zaznava in prepoznavna lastno doživljanje skozi telesne občutke in uravnava lastno telesno postavitev;

SC (3.1.1.1)

O: razvija pozitiven odnos do gibanja.

SC (3.2.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede in v gibanju uporabi pravilno anatomsko postavitev telesa;
- » demonstrira poravnavo telesnih linij in jih uporabi v gibalnih akcijah, kompozicijah in scenah;
- » pri gibanju zavestno uporabi zaznavanje in propriocepcijo za učinkovito gibanje;
- » samostojno izvede plesne materiale v pravilni anatomski postavitvi in poravnavi telesa;
- » samostojno pripravi in izvede kompleksne plesne materiale v pravilni anatomski postavitvi in poravnavi telesa;
- » samostojno pripravi in predstavi analizo predstave, nastopa in aktivno sodeluje v razpravi.

TERMINI

◦ propriocepcija ◦ pravilna anatomska postavitev telesa ◦ poravnava telesa ◦ plesna tehnika

ELEMENTI ČASA V GIBU

CILJI

Dijak:

○: v mirovanju, v gibanju in ob izvajanju fizičnih akcij izkazuje razumevanje pomena trajanja in teže z izkazovanjem različnih kakovosti gibanja;

○: samostojno uporablja različne kakovosti gibanja pri graditvi krajših gibalnih sekvenc in razvija pozitiven odnos do gibanja;

SC (3.2.1.2)

○: pri reševanju nalog na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanje raznih kakovosti gibanja kot odziv na nalogo.

SC (5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» prepozna, razume in uporabi trajanje v gibalni improvizaciji;

» krajši kompoziciji ali skupinski gibalni frazi; uporabi različne kakovosti gibanja v izvedbi gibalne sekvence ali variacije;

» samostojno z uporabo različnih gibalnih kakovosti ustvari in izvede krajše solo in skupinske sekvence, kompozicije in scene.

TERMINI

◦ trajanje ◦ tempo ◦ muzikalnost ◦ plesnost ◦ kakovost gibanja

UPORABA PROSTORA V GIBU IN GIBANJU

CILJI

Dijak:

○: je radoveden, razvija in raziskuje propriocepcijo in se zaveda prostora, v katerem se giblje, se v njem izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih;

SC (1.3.3.1)

○: spoznava in uporablja različne nivoje, smeri, vzorce in dimenzije v prostoru za svoje gibanje in razvija pozitiven odnos do gibanja;

SC (3.2.1.2)

○: v skupinskem delu razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izraža zanimanje in skrb za druge in njihove predloge.

SC (3.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pri gibanju zavestno in točno uporabi zaznavanje in propriocepcijo za učinkovito gibanje v prostoru;
- » gibanje izvede sproščeno, usklajeno in se zaveda uporabe prostorskih značilnosti gibalne sekvence;
- » po navodilu ustvari kratke gibalne improvizacije in pri tem zavestno izbira različne postavitve, oblike, poti v prostoru;
- » uporabi različne komponente prostora v gibanju v krajši gibalni sekvenci posamično ali v skupini.

TERMINI

- instantna kompozicija ◦ propriocepcija ◦ improvizacija ◦ vzorci gibanja ◦ ikozaeder ◦ poti v prostoru
- gibalna partitura

INDIVIDUALNO IN SKUPINSKO GIBALNO USTVARJANJE

CILJI

Dijak:

O: je radoveden in razvija in raziskuje lastno gibalno ustvarjanje in različne umetniške jezike, se z njimi izraža tako v improvizaciji kot pri oblikovanju materialov, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih v samostojnem in skupinskem delu; pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja;

SC (2.1.2.1)

I: samostojno ali v skupini pripravi zapis, plakat, poročilo umetniškega dogodka ali ustvarjalca in razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah ali v nastopu;

SC (1.1.1.1)

O: intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepoznava lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega in v skupinskem delu daje pobudo in se aktivno vključuje v sodelovanje, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.

SC (1.3.1.1 | 5.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » ustvari in izvede krajše solo in skupinske sekvence, kompozicije in scene;
- » uporabi pripravljene materiale za improvizacije, solo in skupinske sekvence, kompozicije in scene in jih izvede, tako samostojno kot v skupini, ritmično, muzikalično in z uporabo plesa;
- » opisno in analitično zapiše in oblikuje zapis, poročilo o umetniškem dogodku ali ustvarjalcu in ga predstavi.

TERMINI

◦ plesnost ◦ muzikalnost ◦ koreografija ◦ kompozicija

INTERPRETACIJA IN NASTOP

CILJI

Dijak:

O: primerno uporablja principe, metode, strategije delavnice pri ustvarjanju gibalnega materiala, se ob delu izraža z ustrezno terminologijo predmeta in pri tem razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost;

SC (1.1.2.2 | 3.1.4.1)

O: je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, ustvarja solo in skupinske sekvence, scene v povezavi z zvokom, glasbo, jih izvaja pred drugimi, pri tem prepoznava avtentične izzive kot priložnost za ustvarjanje vrednosti zase in za druge;

SC (5.1.1.1)

O: individualno in skupinsko zbrano in strpno opazuje izdelke, jih ovrednoti in artikulirano posreduje povratno informacijo, živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča;

SC (1.3.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» sodelovalno in aktivno pripravi ter izvede krajše solo izvedbe;

» opisno in analitično zapiše in oblikuje zapis, poročilo o umetniškem dogodku, pojavu ali ustvarjalcu;

» zbrano in z aktivno odsko prisotnostjo izvede improvizacijske naloge in ustvari kompozicijske naloge po navodilih;

» točno izvede improvizirane ali vnaprej pripravljene skupinske gibalne sekvence, kompozicije in scene.

TERMINI

◦ kompozicije ◦ sekvence ◦ performativnost ◦ plesnost

ZVOK IN GLASBA

IZBIRNO

OPIS TEME

Delavnica Zvok in glasba dijakom omogoča celostno spoznavanje glasbe s poslušanjem, izvajanjem in ustvarjanjem. Največji poudarek je na aktivnem glasbenem izražanju, predvsem na izvajanju glasbe v različnih zasedbah, pretežno komornih. Dijaki pri tem pojejo in igrajo na različna glasbila, s čimer se neposredno srečujejo z glasbenimi deli, značilnimi za klasično, ljudsko, popularno, filmsko in gledališko glasbo.

Spoznajo osnovne vokalne in inštrumentalne tehnike ter usvajajo glasbene pojme in note, ki so potrebni za izvajanje skladb. Med vajami krepijo glasbeni spomin, pozornost, koncentracijo ter sposobnost poslušanja samega sebe in drugih. Ob tem rešujejo različne glasbene izzive – od intonacije in ritma do dinamike in izraza – kar jih spodbuja k natančnosti, usklajenosti in sodelovanju.

Program pomembno prispeva tudi k osebnostnemu razvoju dijakov. S skupinskim muziciranjem razvijajo odgovornost in obzirnost do drugih, z javnim nastopanjem pa krepijo samozavest in se soočajo s tremo. Učijo se ovrednotiti glasbo z razvijanjem kritične presoje ter oblikujejo spoštljiv odnos do slovenske in svetovne glasbene dediščine.

Ustvarjalno delo se pogosto povezuje z drugimi umetniškimi področji v okviru šolskih gledaliških in filmskih projektov ter tako spodbuja razumevanje glasbe kot pomembnega izraznega sredstva v uprizoritvenih umetnostih.

Takšno glasbeno udejstvovanje dijakom ne nudi le tehničnih znanj, temveč jih spodbuja k ustvarjalnosti, estetskemu glasbenemu doživljanju ter aktivni vlogi v kulturnem prostoru.

GLASBENO OPISMENJEVANJE IN IZVAJALSKE TEHNIKE

CILJI

Dijak:

O: ko poje, usvaja osnove vokalne tehnike in pogloblja zanesljivost petja, pri tem pa razvija odgovoren odnos do svojega glasu in zdravja ter sodeluje z drugimi v skupini;

SC (2.1.3.1 | 5.3.4.1)

O: spoznavanje in razumevanje osnovnih glasbenih pojmov nadgrajuje z uporabo digitalnih orodij za iskanje, analizo in shranjevanje informacij o glasbi;

SC (1.1.2.2 | 4.1.1.1 | 4.1.3.1)

O: razvija glasbeni spomin s kompleksnostjo glasbenih del;

SC (3.1.2.3)

O: pri igranju na glasbeni instrument raziskuje in razvija glasbene veščine ter tehnike igranja, ki jih spoznava v različnih glasbenih zvrsteh in žanrih, hkrati pa na ustvarjalen način rešuje izzive in sodeluje z drugimi za doseganje skupnih ciljev.

SC (1.3.2.1 | 5.1.2.1 | 5.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **pozna in razume osnovne glasbene pojme ter jih zna ustrezno uporabljati pri izvajanju in razumevanju glasbenih del;**
- » **na akordična glasbila izvede predvsem durove in molove akorde;**
- » *glasbene dele ali celote izvede po spominu, brez pomoči notnega zapisa ali zapisanega besedila;*
- » *glede na potrebe skladb na akordična glasbila izvede kompleksnejše akorde;*
- » **zaigra spremljave, instrumentalne dele in celote ter uporabi pravilno tehniko igranja;**
- » *uporabi napredne izvajalske tehnike glasbila, ki ga uporablja;*
- » *pri petju pravilno uporabi mikrofona;*
- » *pri petju pravilno uporabi prepono, izgovorjavo in obliko ustne votline.*

TERMINI

◦ intonacija ◦ akordi ◦ tonska trajanja ◦ taktovski načini ◦ tonska abeceda ◦ predznaki ◦ podaljševalna znamenja ◦ sinkopa ◦ tempo ◦ ukulele ◦ cajon ◦ djembe ◦ shaker ◦ alt ◦ tenor ◦ bas ◦ dinamični mikrofona ◦ sopran

POSLUŠANJE IN POUSTVARJANJE GLASBENIH VSEBIN

CILJI

Dijak:

O: intuitivno ali zavestno v skupini posluša ter poje ali igra ljudske / klasične / popularne / jazzovske skladbe / skladbe iz filmov in muzikalov, pri tem pa kritično ovrednoti lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega, kar krepi empatijo in pravičnost;

SC (2.1.2.1 | 5.3.4.1)

O: v skupini igra na Orffova / lastna / klasična glasbila / glasbila popularnih zvrsti glasbe in se učinkovito spoprijema s kompleksnim izvajanjem posameznih glasbil;

SC (3.1.2.3)

O: aktivno posluša in analizira glasbeno strukturo skladb;

SC (3.3.2.1)

O: med izvajanjem prek aktivnega poslušanja prepozna in ozavešča lastno doživljanje, se kritično ovrednoti in skrbno prilagaja ostalim izvajalcem.

SC (3.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » doživeto izvede skladbe blizu predpisanemu tempu;
- » pri izvedbi doseže ritmično, harmonično in intonacijsko natančnost;
- » pri izvedbi skladbe se prilagodi ostalim izvajalcem oziroma skupini;
- » ohrani zbranost in telesno vzdržljivost od začetka do konca izvedbe;
- » naredi analizo strukture in aranžmaja skladb, ki jih posluša in igra;
- » izvede skladbe, ki so harmonsko sestavljene predvsem iz durovih in molovih akordov;
- » pri večglasnem petju pravilno zapoje svoj glas.

TERMINI

◦ dinamika ◦ agogika ◦ muzikalnost ◦ poustvarjanje glasbe ◦ intonacija ◦ harmonija

USTVARJANJE GLASBENIH VSEBIN

CILJI

Dijak:

I: z uporabo znanj in izkušenj ustvarjalno prireja ali aranžira glasbene vsebine za različne komorne zasedbe;

SC (5.1.2.1)

I: v glasbi raziskuje, improvizira, pevsko in instrumentalno dopolnjuje, ustvarja spremljave ter glasbene vsebine;

SC (1.3.4.2)

I: improvizira na različna glasbila in skupaj z ostalimi v skupini pri tem uživa in se veseli.

SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » samostojno ali v skupini ustvari aranžma skladbe;
- » samostojno ali v skupini ustvari lastno skladbo;
- » ustvari ali uglasbi besedilo;
- » improvizirano izvede akorde, ki so določeni v posameznih skladbah;
- » ustvari kratek improviziran solo na svoje glasbilo, ki je del skladbe;
- » improvizirano spremeni ritmične vzorce, ki so določeni v posameznih skladbah.

TERMINI

◦ aranžma ◦ kitica ◦ most ◦ refren

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

FOTOGRAFIJA IN FILM

- » Pelko, Stojan. (2014). *Filmski pojmovnik za mlade*. Maribor: Aristej.
- » Čok, Radovan. (2014). *Kako ujeti gibljive podobe: fotografija v filmu in videu : filmska in videomontaža*. Ljubljana: UMco.
- » Figgis, Mike. (2008). *Kako narediti film z digitalno tehnologijo: priročnik za filmske zanesenjake*. Ljubljana, UMco, Slovenska kinoteka.
- » Grove, Elliot. (2010). *130 projektov za uvod v snemanje filmov*. Ljubljana: UMco, Slovenska kinoteka.

IGRA IN GOVOR

- » Arhar, N., Dobovšek, Z., Gombač, B., Grabnar, T., Jenko, S., Peštaj, M., Ratej, I., Redjko, M., Selimović, R. A., Vevar, Š., Šinigoj, Š., & Šorli, M. (Eds.). (2021). *Gledališče pod drobnogledom*. SLOGI.
- » Aristoteles. (1982). *Poetika*. Cankarjeva založba.
- » Artaud, A. (1994). *Gledališče in njegov dvojnik*. MGL.
- » Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. AGM.
- » Brook, P. (1971). *Prazen prostor*. MGL.
- » Brook, P. (1996). *The empty space*. Touchstone.
- » Burger, N. (2023). *Igrati (se)*. MGL.
- » Callow, S. (1999). *Biti igralec*. MGL.
- » Craig, G. E. (1995). *O gledališki umetnosti*. MGL.
- » Čehov, M. A. (1999). *Igralska umetnost*. MGL.
- » Freytag, G. (1976). *Tehnika drame*. MGL.
- » Gippius, S. V. (1980). *Gimnastika čutil*. MGL.
- » Grotowski, J. (1973). *Revno gledališče*. MGL.

- » Humar, M., Micheli Sušec, B., Podbevšek, K., Lokar, S., Molka, V., Moder, J., Herzog, M., Majaron, E., Kocjančič, A., & Karer Žagar, M. (Eds.). (2007). *Gledališki terminološki slovar*. ZRC SAZU.
- » Jones, C. (1996). *Make your voice heard*. Back Stage Books.
- » Kralj, L. (1998). *Teorija drame*. DZS.
- » Lukan, B. (1996). *Gledališki pojmovnik za mlade*. Aristej.
- » Lukan, B. (2011). *Iščemo gledališče: delovni zvezek za izbirni predmet gledališki klub za 7., 8. in 9. razred devetletne osnovne šole*. Aristej.
(Opomba: v APA je navedeno leto zadnje izdaje; prejšnja leta 2000, 2003, 2005 se praviloma ne naštevajo.)
- » Meyerhold, V., Tairov, A. J., & Vahtangov, E. B. (1977). *Gledališki oktober: zapiski o razvoju sovjetskega gledališča*. MGL.
- » Pavis, P. (1997). *Gledališki slovar*. MGL.
- » Spolin, V. (1980). *Improvizacijske vaje*. MGL.
- » Stanislavski, K. S. (1977). *Sistem* (1. del). MGL.
- » Stanislavski, K. S. (1977). *Sistem* (2. del). MGL.
- » Stanislavski, K. S. (1982). *Sistem* (3. del). MGL.
- » Strelec, S. M. (2017). *Jaz in moja otroška gledališka skupina*. Zavod Novi Zato.
- » Strelec, S. M. (2019). *Ti igralci*. Zavod Novi Zato.
- » Strelec, S. M. (2020). *To besedilo*. Zavod Novi Zato.
- » Strelec, S. M. (2021). *Mi kot skupina*. Zavod Novi Zato.
- » Štromar, G. M., & Geč, G. (2013). *Črkolandija: pravljica, dramsko besedilo in gledališki priročnik*. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.
- » Udovič Medved, V., Valič, A., & Radmelič, N. (1999). *Na šolskem odru*. Rokus.

IMPRO

- » Biesta, Gert J. J. (2022). *Vzgoja kot čudovito tveganje*. Krtina.
- » Dimec, M. in Cerar, A. (2008). *Impro discipline z ogrevalnimi*. Kud FP, 2008.
- » Cerar, Dimec, Jesenovec, Grafenauer, Majer. (2019). *Ogrevalne igre in discipline*. Društvo Impro.
- » Fischer-Lichte, E. (2008). *Estetika performativnega*. Študentska založba.
- » Johnstone, K. (1981). *Impro: Improvisation and the Theatre*. Routledge.
- » Johnstone, K. (1999). *Impro for storytellers*. Routledge, 1999.

- » Kroflič, R. (2007). Vzgojna vrednost estetske izkušnje. *Sodobna pedagogika*, 58 (3), 12–30.
- » Spolin, V. (1982). *Improvizacije za gledališče: improvizacijske vaje*. ZKO, 1982.

GIB

- » Bernard, A., Steinmüller, W., Stricker, U. (2006). *Ideokinesis: A Creative Approach to Human Movement and Body Alignment*. North Atlantic Books.
- » Blom, L. A. & Chaplin, L. T. (1982). *The moment of movement: Dance improvisation*. Dance Books.
- » Brennan, R. (1991). *The Alexander Technique: Natural poise for health*. Element Books.
- » Buckroyd, J. (2004). *Učenec plesa: Čustveni vidiki poučevanja in učenja plesa*.
- » Burrows, J. (2011). *Koreografov priročnik*, Maska, JSKD.
- » Calais-Germain, B. (2012). *Anatomija gibanja*. Emanat, 2006.
- » Franklin, E. (2006). *Dynamic alignment through imagery*. Human Kinetics.
- » Humphrey, D. (1959). *The art of making dances*. Dance Horizons.
- » Kamnikar, G. (2012). *Zmes za ples*. JSKD.
- » Nagrin, D. (1994). *Dance and Specific Image*, University of Pittsburgh Press.
- » Smith-Autard, J. M. (1992). *Dance Composition. A practical guide for teachers*, A & C Black.
- » Todd, M. E. (2014). *Misleče telo*. Emanat.

ZVOK IN GLASBA

- » Abba. (1992). *Pure ABBA Gold: All the Hits*. London: Wise.
- » The Beach Boys. (1984). *The Beach Boys Complete: Piano/Vocal/Chords*. New York: Columbia Pictures Publications.
- » Crispin, N., & Hopkins, A. (2009). *The Little Black Book of 70s Hits*. London: Wise Publications.
- » Evans, P. (1997). *The Very Best Rock Songs of All Time*. London: Wise Publications.
- » Feguš, R. (2015). *Osnove vokalne tehnike*. Ljubljana: Pevska šola Musica.
- » Feguš, R. (2016). *Osnove vokalne tehnike: izzivi pri delu s pevci in pevskimi sestavi*. Ljubljana: Pevska šola Musica.
- » First 50 Popular Songs You Should Play on the Piano (Easy Piano). (2015). Milwaukee: Hal Leonard.
- » Gobec, M. (1999). *Ljudske in ponarodele pesmi s klavirjem* (Zv. 1). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- » Gobec, M. (1999). *Ljudske in ponarodele pesmi s klavirjem* (Zv. 2). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

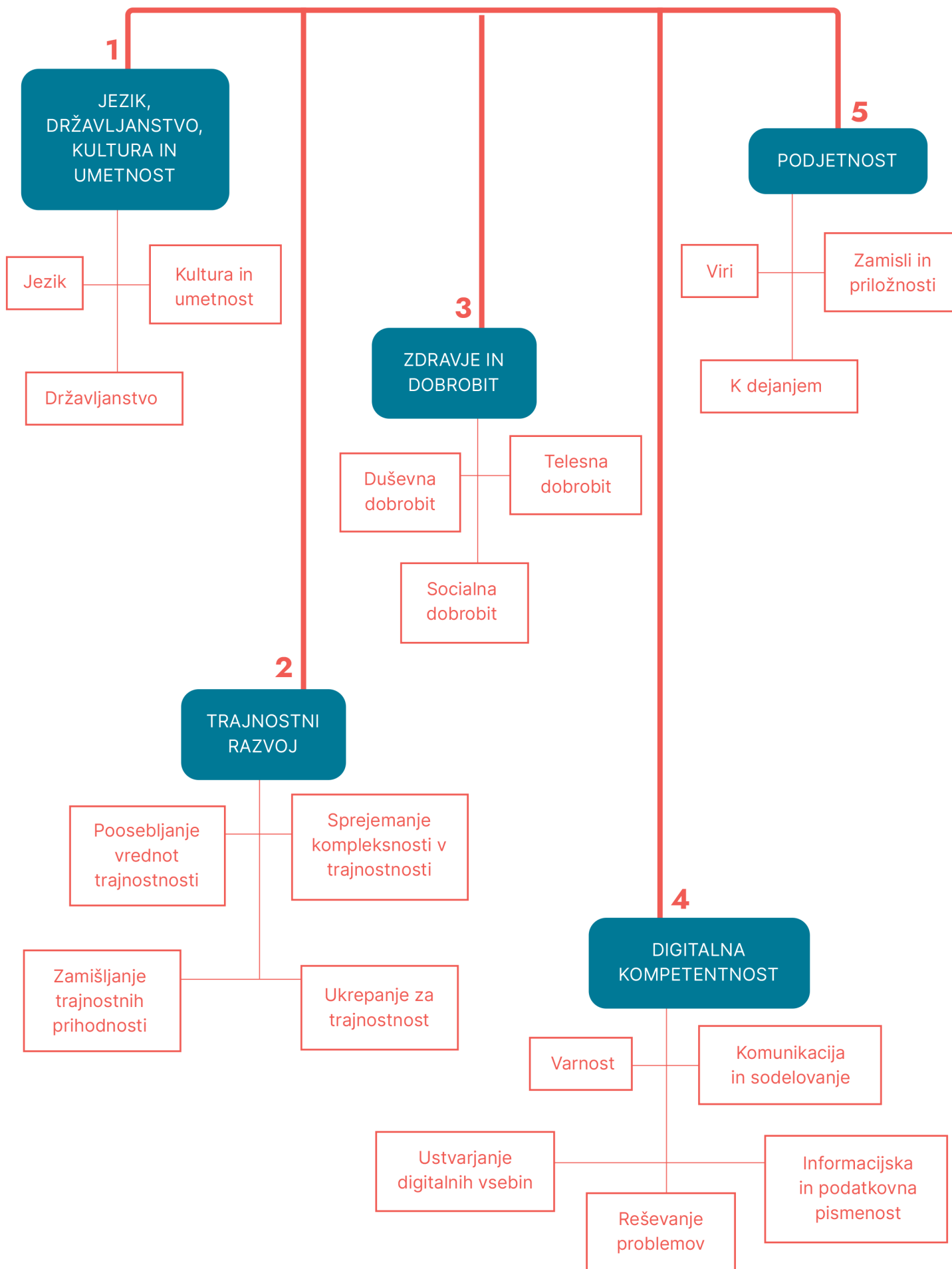

- » Habe, T. (2016). *Naj doni do neba: slovenske ljudske in zimzelenčki za otroške zборе s klavirskimi spremljavami*. Ljubljana: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.
- » Korošec, A. (2019). *Bobnarski S.O.S.: kripto ritem: priročnik 2*. Samozaložba.
- » Kreslin, V. (2012). *Pesmarica*. Ljubljana: Kreslin.
- » Kumer, Z. (1999). *Eno si zapojmo: pesmarica slovenskih ljudskih pesmi*. Celje: Mohorjeva družba.
- » Kumer, Z. (2001). *Je ohcet vesela: ljudske svatbene pesmi na Slovenskem*. Ljubljana: Kres.
- » Lloyd Webber, A. (1988). *Selections from The Phantom of the Opera*. Milwaukee: Hal Leonard.
- » Lowden, B. (1988). *Selections from Les Misérables*. Milwaukee: Hal Leonard.
- » Mežek, A. (2011). *Podarjeno srcu: za glas, klavir in kitaro*. Ljubljana: Nedelo.
- » Oblak, B. (1995). *Pesmi sveta*. Ljubljana: DZS.
- » Prel, M. (2005). *Zapojmo in zaigrajmo: pesmarica z besedili in notnimi zapisi*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- » Rodgers, R. (2006). *The Sound of Music: Vocal Selections*. Milwaukee: Williamson Music.
- » Slokar Bajc, A. (2017). *Osnove vokalne tehnike s podporo funkcionalne vadbe za doseganje pravilne kontrole preponskega dihanja*. Ljubljana: Salve.
- » Strajnar, J. (2013). *Cajon: slovenska šola cajona*. Samozaložba.
- » Šivic, U. (2002). *Družinska pesmarica: 100 slovenskih ljudskih in ponarodelih pesmi*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- » Vodopivec, B. (2010). *Skladbe za mladinski pevski zbor*. Samozaložba.
- » Williams, R. (2004). *Greatest Hits: Piano, Voice, Guitar*. London: Wise Publications.
- » Zorec, M. (2014). *Jaz pa vem, kako ptičice pojo: slovenske narodne pesmi*. Ljubljana: Karantanija.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.